

Introducció

Projecte IDEM

"IDEM - Inclusion, Diversity Equity in Mobility" és un projecte finançat per Erasmus+ que té com a objectiu proporcionar solucions als estudiants per a què puguin afrontar barreres estructurals i al personal d'administració per permetre la mobilitat, d'acord amb les recomanacions de la Carta Erasmus, les prioritats de la Comissió i l'objectiu de mobilitat del 50% per a les associacions universitàries europees.

Els estudiants amb discapacitat, els estudiants refugiats i els estudiants de primera generació, entre d'altres, estan significativament infrarepresentats als programes tradicionals de mobilitat física com Erasmus+. Quan han de decidir anar a l'estranger, aquests estudiants sovint s'enfronten a barreres i limitacions estructurals que els impedeixen tenir una experiència satisfactòria. A causa d'aquests desafiaments, molts estudiants ni tan sols consideren l'opció de participar en programes de mobilitat.

Els resultats principals del projecte IDEM són el model de mobilitat, la formació per a la inclusió, els bootcamps i el desenvolupament d'un conjunt d'eines.

Podeu trobar més informació sobre el projecte al lloc web: <https://www.idem-project.eu/>

Què és un Bootcamp?

Bootcamp és un concepte pres dels camps de la codificació i el desenvolupament de programari. Quan es fa servir fora d'aquests contextos, generalment s'entén com un taller d'innovació breu que reuneix parts interessades amb diferents coneixements i experiències. El fet de presentar el problema en lloc de la solució en un entorn creatiu i col·laboratiu amb una metodologia i facilitació adequades pot portar els participants a generar idees innovadores. IDEM ha planificat la realització de dos Bootcamps, un a Barcelona el novembre del 2022 i un altre a Lisboa el 2024.

Activitat d'escalfament amb tots els participants formant un cercle a una sala a la UPC Barcelona

Durant els Bootcamps estimulem el debat i la reflexió sobre Diversitat, Inclusió i Equitat a les institucions associades en matèria de mobilitat estudiantil. A més, els Bootcamps representen una oportunitat per fomentar un discurs obert inter i intrauniversitari per aprendre els uns dels altres quins serveis i estructures de suport són necessaris per garantir que tots els estudiants tinguin una experiència de mobilitat gratificant i segura.

Els objectius dels Bootcamp són:

- 1) Crear un moment breu, intens i rigorós de discussió i treball col·laboratiu, que reuneixi totes les experiències i coneixements dels socis per a la implementació dels projectes pilot;
- 2) Treballar des de l'enfocament de la cocreació i involucrar els estudiants en les solucions per generar un model d'intervenció des de la base;
- 3) Permetre, en un curt període de temps, la maximització de resultats i compromisos compartits per tots els socis.

Els impactes esperats són:

1. Promoure el debat i la reflexió sobre qüestions de diversitat, inclusió i equitat dins del Sistema Europeu d'Educació Superior com a base per construir una comunitat, fomentar el respecte mutu i promoure l'apoderament, la visibilitat, la validació i la unitat entre estudiants, professors i personal.

2. Estimular un discurs obert inter i intrauniversitari per aprendre els uns dels altres quins són els serveis i estructures de suport necessàries per garantir que tots els estudiants tinguin una experiència de mobilitat gratificant i segura.
3. Identificar bones pràctiques entre universitats o altres institucions associades.
4. Recollir prototips i suggeriments per alimentar el model de mobilitat i el conjunt d'eines d'IDEM.

Primer Bootcamp IDEM a Barcelona

El primer Bootcamp IDEM, a Barcelona, del 8 al 10 de novembre de 2022, va tenir com a seu la Universitat Politècnica de Catalunya. Després de la formació sobre inclusió (<https://www.idem-project.eu/idem-inclusion-training>), celebrada a Grenoble el juny de 2022, el Bootcamp es va dissenyar per ser un esdeveniment pràctic que pogués conduir a solucions implementables i concretes amb la participació d'estudiants i personal de les diverses universitats. Els temes discutits durant el Bootcamp es van basar en les experiències i els debats obtinguts a Grenoble durant l'estiu.

L'enfocament *Design Thinking* ja es va introduir durant la Formació sobre Inclusió, on es van discutir i analitzar les necessitats dels estudiants infrarepresentats i desatesos, i els participants van crear prototips d'algunes solucions concretes.

Durant la Formació sobre Inclusió, la *presa de decisions* va sorgir com a un dels temes de discussió més importants. Més concretament, els estudiants participants van identificar l'autoexclusió com un dels factors decisius a l'hora de pensar o plantejar-se participar en programes de mobilitat. Com a resultat, la presa de decisions i l'autoexclusió es van convertir en el focus del primer Bootcamp.

El primer Bootcamp es va desenvolupar com un esdeveniment pràctic i interactiu per comprendre millor els factors que condueixen a l'autoexclusió. El coneixement adquirit durant el Bootcamp serà crucial per ampliar encara més els serveis de suport per a estudiants infrarepresentats i desatesos.

El Bootcamp pretenia ser una experiència enriquidora per als participants, on tots aprendrien els uns dels altres. Les solucions, les idees i els resultats s'incorporaran directament al model i kit d'eines de mobilitat que IDEM desenvoluparà com a part del projecte.

Un gran grup de participants fent exercicis en una sala a la UPC Barcelona per a una sessió de formació en presa de decisions

Autoexclusió a la mobilitat de l'estudiantat

El Bootcamp va explorar alguns dels factors que molts estudiants infrarepresentats i desatesos s'imposen a si mateixos en decidir si participar o no en programes de mobilitat.

El [Projecte SIEM](#) (Social Inclusion & Engagement in Mobility), un projecte Erasmus+ que complementa bé IDEM, va identificar tres tipus de barreres a la mobilitat per als estudiants infrarepresentats a l'informe de recerca:

- Les barreres institucionals que reflecteixen procediments i regulacions a nivell de programa, facultat o institució poden afectar l'accés a oportunitats de mobilitat;
- Les barreres ambientals, és a dir, aquells factors ambientals i socials que influeixen en la decisió dels estudiants de participar a la mobilitat;
- Les barreres actitudinals comprenen percepcions, creences i emocions que poden impedir que un estudiant participi en programes de mobilitat.

Al primer IDEM Bootcamp, l'atenció es va centrar en el tercer tipus de barreres, que són els factors que passen per la ment dels estudiants i que sovint els impedeixen fins i tot sol·licitar oportunitats de mobilitat de l'estudiantat.

Centrant-nos en aquests temes, els resultats desitjats del bootcamp van ser identificar factors d'autoexclusió i crear prototips de diverses solucions possibles.

Què és l'autoexclusió a la mobilitat de l'estudiantat (per a nosaltres)?

Els participants van coincidir en allò que significa per a ells l'autoexclusió en el context de la mobilitat de l'estudiantat:

L'autoexclusió és el procés que passa a la ment dels participants potencials, portant-los a pensar que "això no és per a mi" o "no puc fer-ho" sense ni tan sols considerar realment les opcions. Sabem que hi ha barreres estructurals, però també sabem que algunes mesures s'han implementat per facilitar la superació d'aquests obstacles. Aquestes mesures poden ser desconegudes, inadequades o no bé abordades. Si algú vol optar per la mobilitat però se n'assabenta de les dificultats i del suport existent limitat i, com a resultat, decideix no fer-ho, això no seria una autoexclusió sinó una prova que el sistema no és prou inclusiu.

Els participants

El Bootcamp va ser un esdeveniment intern, on 39 persones, incloent-hi 18 estudiants de totes les universitats associades, van viatjar a Barcelona. Els participants van ser seleccionats a cadascuna de les universitats associades d'acord amb un conjunt de criteris, inclosos el coneixement de l'idioma anglès i la disponibilitat per assistir a tot l'esdeveniment.

Es van reunir diferents experiències de vida i situacions relatives a l'experiència de mobilitat, juntament amb personal de diferents càrrecs i docents. Hi havia estudiants amb diferents capacitats i necessitats, estudiants que van fer mobilitat i alguns que s'ho estaven planejant, a més d'alguns que no creien que ho podrien fer.

Metodologia i Eines

3 dies - 3 fases: recopilació de dades, cocreació i conclusions

L'agenda del bootcamp es va planificar com un esdeveniment de tres fases, corresponents als tres dies de l'activitat, amb un primer dia dedicat a recopilar aportacions i informació rellevants, un segon dia dedicat a la creativitat i exploració, i un tercer dia dedicat als resultats i conclusions.

DIA 1

Durant el primer dia, l'activitat inaugural va ser una taula rodona sobre inclusió i diversitat en la mobilitat.

El Bootcamp va començar amb un panell de discussió on els convidats van discutir com ampliar la participació en programes de mobilitat per a estudiants amb menys oportunitats, i com les aliances universitàries i les agències nacionals poden donar suport i accelerar el canvi de polítiques. Posteriorment es van organitzar dos tallers paral·lels: taller sobre el procés de presa de decisions i una experiència de discapacitat visual.

Sessió del panell:

Una reunió en línia durant la sessió del panell es projecta a una sala de presentació

[Martin Bogdan](#) va emfasitzar com les aliances universitàries poden convertir-se en acceleradors clau del canvi i com IDEM hauria d'utilitzar la seva connexió amb Unite! per combinar estratègies locals i europees. Bogdan també va destacar la importància de la recopilació de dades per obtenir una imatge precisa de la població estudiantil.

[Wim Gabriel](#) va subratllar com el suport que ofereixen les universitats i les infraestructures que ajuden a construir poden beneficiar el teixit urbà de les ciutats on es troben. Basant-se en la seva experiència com a coordinador del projecte SIEM, Gabriel també va recordar a l'audiència com, a més de l'accés a la mobilitat, els estudiants fan front a dificultats durant la mobilitat, i com projectes com IDEM poden encoratjar les institucions d'acollida a treballar per garantir que els estudiants infrarepresentats sentin que pertanyen a la comunitat universitària.

[Lucia Gennaro](#) va destacar com les aliances universitàries haurien de treballar juntes per desenvolupar nous enfocaments i recomanacions per ampliar les oportunitats de mobilitat a tots els estudiants. Va destacar la importància de la capacitat del personal des de la perspectiva dels estudiants i com les setmanes de formació del personal organitzades per un consorci d'aliances podrien brindar aquestes oportunitats.

[Josip Luša](#) va analitzar com la inclusió i la diversitat es troben entre les noves prioritats horitzontals de l'actual marc Erasmus+ i com les agències nacionals tenen un paper clau en el procés de creació de possibilitats i oportunitats. Luša va concloure assenyalant que les polítiques de R&D haurien de convertir-se en una preocupació per a tothom i no només per a la mobilitat i les oficines internacionals.

Taller sobre Presa de Decisions

La participació d'un estudiant en un programa de mobilitat sempre va associada a un procés de presa de decisions. L'estudiantat, en considerar aquesta opció, pot enfrontar-se a certes barreres. En termes generals, els estudiants poden experimentar tres tipus diferents de barreres: barreres institucionals, barreres ambientals i barreres internes. Tot i que els dos primers tipus de barreres poden ser relativament més fàcils d'identificar, l'últim és més difícil perquè involucra elements idiosincràtics com percepcions, creences i emocions. El taller de Presa de Decisions es va dissenyar d'acord amb aquests factors, buscant tenir en compte tant l'enfocament més tradicional de presa de decisions racional com el fet d'explorar aspectes de naturalesa emocional en el procés.

La professora [Irina Cojuharenco](#), experta en presa de decisions, va col·laborar en el Projecte IDEM en el disseny del taller. Es van considerar punts com la importància de la presa de decisions en mobilitat, desenvolupar habilitats que donin suport a la presa de decisions segures considerant l'experiència de mobilitat, construir coneixement i consciència de les diferents etapes que interfereixen en la presa de decisions i identificar les pròpies barreres i factors clau.

Els participants treballen a taules al costat unes de les altres durant un taller de presa de decisions

El taller es va dividir en dues parts. En primer lloc, la professora Irina Cojuharenco va presentar el marc teòric del *procés de presa de decisions racional*, així com la influència dels factors emocionals com a mediadors importants. En segon lloc, es va convidar els participants a aplicar la teoria a un cas personal concret. L'objectiu era experimentar el procés de decisió sobre la mobilitat potencial. Els participants van tenir oportunitats reals i concretes de qüestionar-se a si mateixos i identificar les emocions involucrades, les barreres personals i també les oportunitats d'anar més enllà.

Un participant contribueix amb noves idees davant d'un tauler de post-it durant el taller

El taller sobre *Presa de Decisions* va reunir participants amb necessitats específiques molt diverses. Dins una diversitat significativa, els resultats generats reflecteixen un enfocament

de la presa de decisions que inclou no només dimensions d'un procés racional, sinó també l'exploració i la consciència d'aspectes més personals involucrats en la presa de decisions. A més, emocions com la por sembla que són un obstacle important per als estudiants a l'hora de prendre decisions. Les conclusions del taller emfatitzen la importància de trobar estratègies per promoure la mobilitat de grups infrarepresentats que incloguin models d'elecció imbuïts d'emocions. Per tant, la formació en intel·ligència emocional podria ser un bon pas endavant per ajudar els estudiants a reforçar la seva confiança en el procés de presa de decisions.

Experiència amb discapacitat visual

El taller va ser desenvolupat per "[El món de prop](#)", una ONG que té com a objectiu conscienciar sobre els múltiples tipus de discapacitat visual. Constava de diversos espais on els participants podien empatitzar amb persones amb dificultats visuals. Facilitat pels experts de l'organització, aquest taller va ajudar els participants a comprendre millor com relacionar-se, oferir ajuda i notar les dificultats que tenen les persones cegues o amb baixa visió.

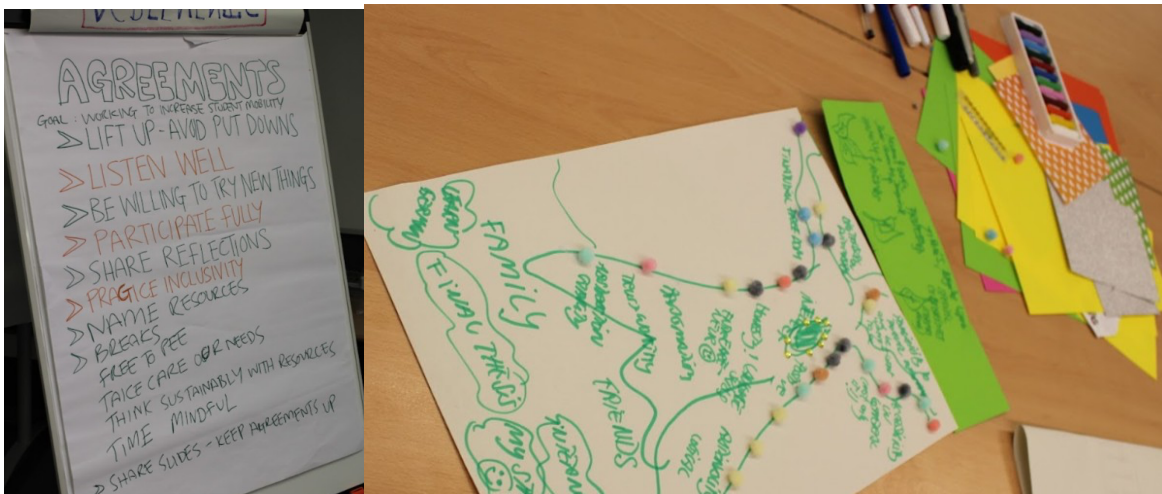
Participants, alguns dels quals estaven amb els ulls vendats durant l'experiència de la discapacitat visual

DIA 2

El segon dia va estar dedicat a la cocreació i innovació a través de diferents activitats, amb un equip de facilitadors que van guiar el grup. Utilitzant la metodologia desenvolupada per [Partners for Youth Empowerment](#), els facilitadors van ajudar el grup a crear un ambient segur i de confiança en què es va fomentar la creativitat a través de l'art, tècniques d'improvisació, introspecció i autoreflexió. L'objectiu va ser identificar els reptes principals que els estudiants enfronten en pensar en la mobilitat, especialment aquells relacionats amb l'autoexclusió. Treballant en grups petits i guiats pels facilitadors, els participants van identificar quines podrien ser algunes de les solucions a aquests desafiaments.

Els participants estan fent exercici en una gran sala a la UPC Barcelona

Foto 1: Una llista d'acords per augmentar la mobilitat estudiantil escrita en una pissarra petita

Foto 2: Un exemple de l'Arbre de la Vida dibuixat en un paper

Durant el matí diferents activitats porten el grup a trobar la confiança adequada per explorar l'autoconsciència i fomentar la comunicació oberta de sentiments i pensaments profunds. Es van implementar tècniques d'art i teatre i a través de l'activitat "L'arbre de la vida" es van explorar desafiaments i fracassos personals individualment. Aquesta activitat va conduir a la construcció del "Mur dels desafiaments", on tots els participants van poder compartir moments i experiències on s'havien auto exclòs, per després convertir-los en "reptes".

Vista general del mur del repte

Després d'identificar els desafiaments, als participants se'ls van fer les preguntes següents:

Què podríem fer per abordar això?

Quina ajuda podríem demanar?

Com podria resoldre aquest desafiament un sistema de suport?

De quines altres maneres podríem pensar en aquest problema?

I se'ls va demanar que contribuïssin als desafiaments identificats amb propostes de solucions, ajudants potencials, altres maneres d'abordar el problema...

Una mirada més propera al Mur del repte amb més detalls

Els participants analitzen individualment els resultats del Mur del repte davant d'ell

Durant la tarda, els participants es van dividir en grups i van triar un desafiament per a cada grup, i després van treballar en la creació de prototips de solucions per a aquests.

Els participants parlen entre ells, intercanviant idees en un petit grup

Dia 3

A partir de les solucions previstes el segon dia, el tercer dia els grups van continuar creant prototips per arribar a solucions específiques mitjançant un mètode de pensament de disseny. Consulteu la secció "Resultats" d'aquest document per conèixer les solucions específiques aconseguides per cada grup.

Després de la presentació de les solucions que havien estat prototipades pels diferents grups, els participants es van reunir en grups de la mateixa institució per treballar específicament sobre com aquestes solucions podrien implementar-se a les seves universitats.

Els participants escoltant un discurs sobre els resultats en tauletes de post-it

Post-its amb idees escrites a sobre d'ells en un fons de cartró amb bolígrafs a prop

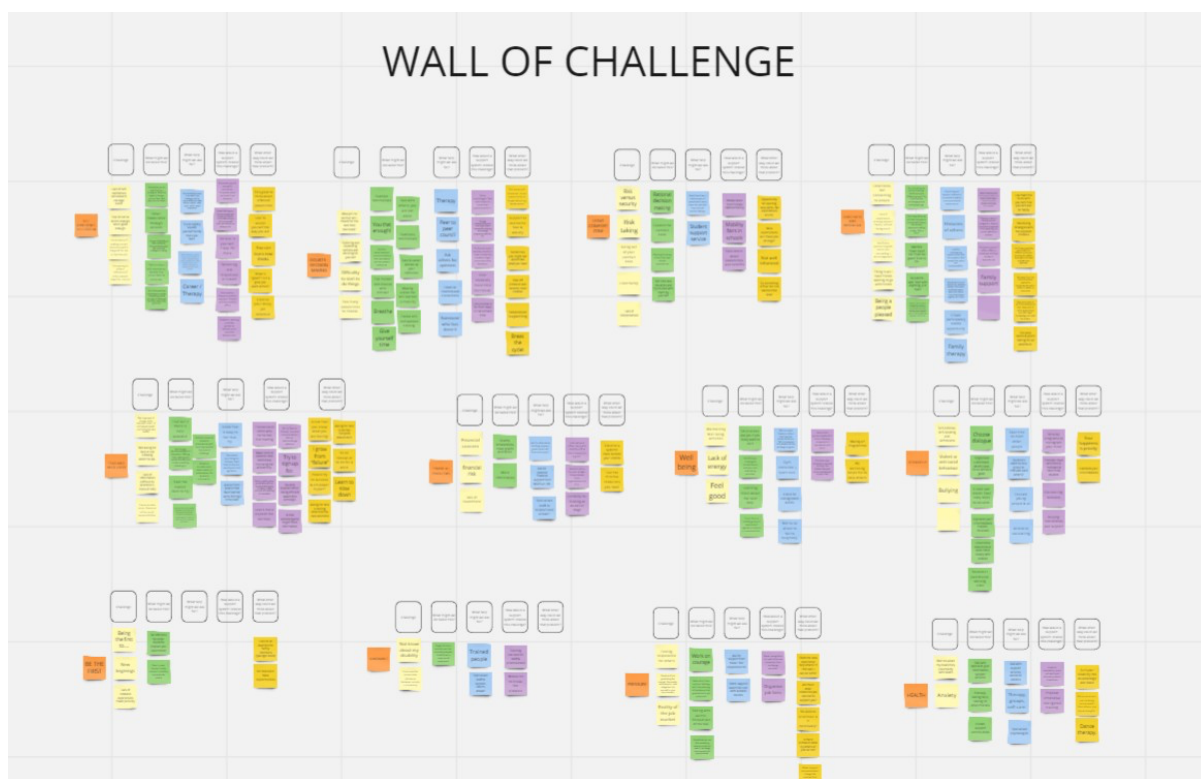

Resultats

Mur dels desafiaments i solucions

Com es va explicar a la secció “Metodologia”, el Mur dels Desafiaments va ser un dels resultats del bootcamp, on els desafiaments percebuts pels participants van ser agregats i organitzats d’una manera que ja apunta a l’exploració de solucions.

La llista completa de desafiaments es pot trobar en [aquest full de càlcul](#), i també es pot consultar de forma més visual al [tauler de Miro](#).

Una visió general dels resultats del mur del repte

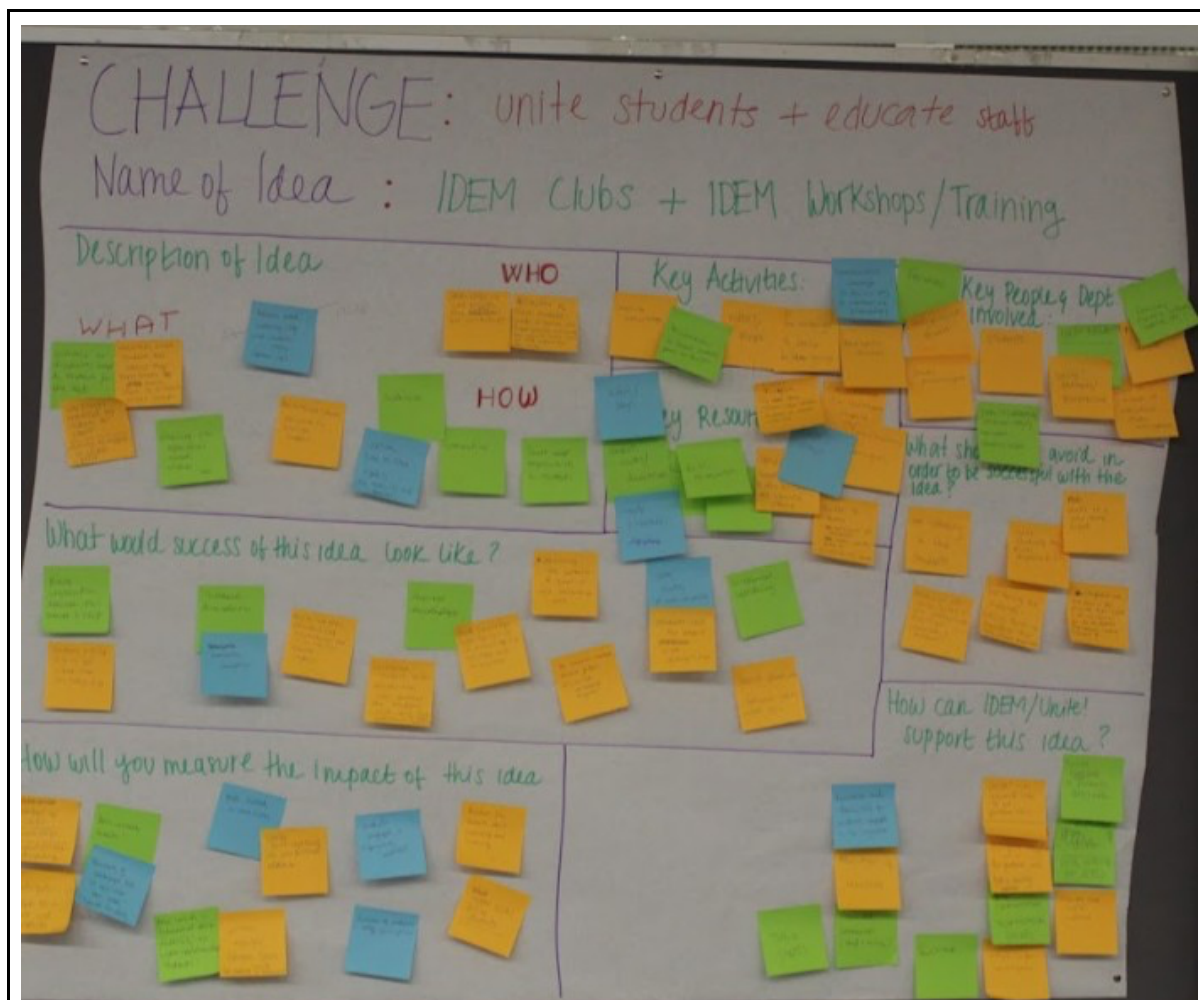
Prototips de solucions

Després d'identificar els desafiaments que afecten el procés de presa de decisions dels estudiants en considerar realitzar una mobilitat, cinc d'ells van ser elegits pels grups de participants per idear solucions.

Aquí es presenten els diferents desafiaments i solucions prototipades com a resultats de l'activitat.

Prototip 1: Unir estudiants + Educar el personal

L'últim estat d'un canvas d'idees amb post-its sobre la idea d'unir estudiants i personal de formació

L'objectiu del Bootcamp a Barcelona va ser comprendre els mecanismes d'autoexclusió que experimenten els estudiants quan consideren sol·licitar un programa de mobilitat. Els participants van anomenar factors que van desencadenar l'autoexclusió i van notar que aquests mecanismes també existeixen durant la mobilitat i poden afectar l'experiència general.

Un exercici va ser identificar els desafiaments que creen i contribueixen a l'autoexclusió. Després, els participants es van dividir en grups on van seleccionar un desafiament sobre el qual treballar per trobar una solució.

“La gent no sap sobre la meva condició; Moltes universitats són inaccessibles; Tinc por que la meua salut es deteriori; Em preocupa la meua discapacitat”. Aquestes són les paraules de Sasha, Luisa i Martin: preocupacions i relats de fets que condicionen les seves vides i experiències universitàries.

Les universitats inaccessibles, la manca de personal capacitada i la por per la pròpia salut representen obstacles clars per als estudiants que enfronten barreres estructurals, i la

sensació de no tenir necessitats ateses per una comunitat inclusiva produeix autoexclusió en considerar postular-se i participar en un programa de mobilitat.

Una manera de resoldre aquest desafiament és crear espais segurs als campus on els estudiants puguin trobar-se, crear una comunitat i compartir experiències i recursos, però també educar-ne d'altres. Aquests Clubs IDEM s'establiran a cada universitat associada perquè els estudiants que es traslladin d'un campus a un altre tinguin la seguretat de trobar estructures acollidores semblants. Se'ls assignarà un espai físic i un petit pressupost per fer les activitats. Els clubs es promocionaran a cada universitat associada i al lloc web de Unite!

Els Clubs IDEM promouran la visibilitat dels estudiants infrarepresentats i augmentaran la consciència sobre les nombroses barreres estructurals que impedeixen a molts presentar-se o participar en programes de mobilitat. Els clubs també seran un recurs valuós per als estudiants en mobilitat i podrien augmentar el benestar en oferir oportunitats de socialització en un espai segur.

Aquests clubs també organitzaran tallers IDEM per a membres del personal d'administració on els estudiants compartiran les seves experiències, expressaran desitjos i idees amb el personal de la universitat per fomentar la inclusió i l'acceptació. Els tallers reuniran moltes veus diferents per crear consciència sobre la complexitat i heterogeneïtat de les diferents barreres que enfronten els estudiants. Com a resultat, els estudiants i el personal treballaran junts per fomentar un entorn inclusiu i alhora adquirir coneixements per millorar les estructures o crear-ne de noves. Els grups destinataris dels tallers seran els responsables de mobilitat, el personal que treballa als serveis acadèmics, el personal encarregat dels programes d'estudi individuals, els professors, els serveis estudiantils i les associacions d'estudiants. El personal d'IDEM brindarà suport organitzatiu i s'encarregarà de promocionar l'esdeveniment dins Unite! i donaran suport i supervisaran la planificació del taller per no sobreçarregar els estudiants amb massa responsabilitat.

Idealment, aquests tallers s'oferiran durant el programa Unite! Diàlegs/Esdeveniments comunitaris i també podrien formar part del programa Unite! Certificat d'Inclusió i Diversitat. Els estudiants que organitzin els tallers podrien rebre una compensació econòmica per preparar i facilitar la formació o crèdits ECTS per a la finalització dels estudis.

L'èxit d'ambdues iniciatives es pot avaluar quantitativament mesurant la participació de l'estudiantat als clubs i als tallers. Com més participin els estudiants en la preparació i la planificació dels tallers, més reeixida serà l'activitat. Un indicador indirecte de l'èxit del Club/Taller es pot correlacionar amb l'augment de la mobilitat entre els estudiants amb barreres estructurals.

Prototip 2: IDEM Squad

Desafiament: Sentir-se responsable dels altres

L'últim estat d'un canvas d'idees amb post-its sobre sentir-se responsable dels altres

Descripció de la idea:

Inspirat a l'Aalto Squad, l'IDEM Squad és una xarxa d'estudiants disposats a ser ambaixadors, oferint les seves experiències i orientació.

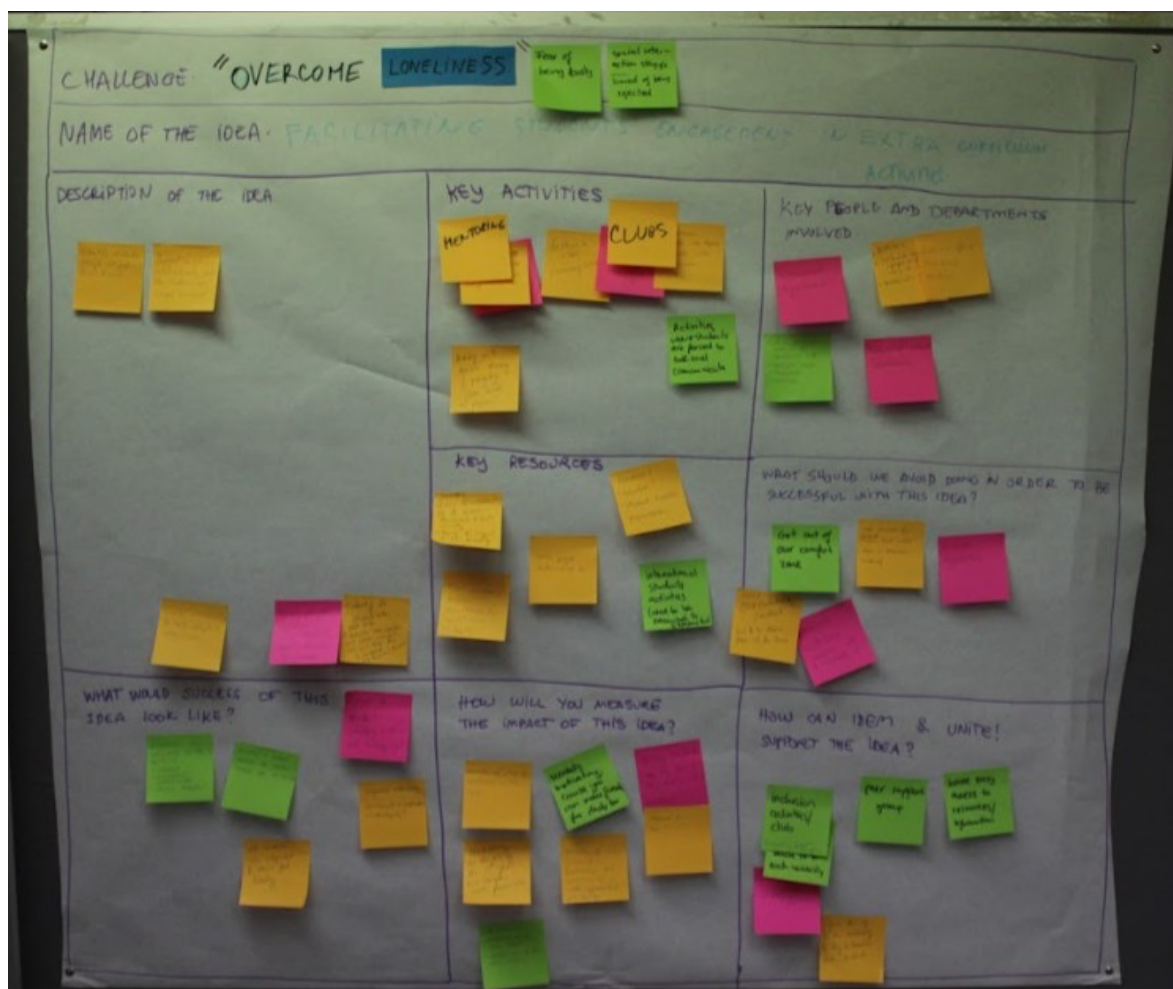
- Una plataforma/lloc web o un espai en una altra plataforma o lloc web existent.
- Vinculat a xarxes socials, sèries sobre comptes existents a Instagram, Twitter, etc.
- Continguts que aborden 3 qüestions principals:

- Oferir testimonis que donin veu a diferents experiències d'intercanvi (d'estudiants de col·lectius infrarepresentats que han superat algunes barreres estructurals i han fet mobilitat), en forma de vídeos, històries, posts, reels, textos...
- IDEM Squad. Els estudiants que busquen inspiració, tranquil·litat i tutoria han de visitar el lloc web, mirar els perfils dels diferents ambaixadors, triar-ne un i contactar-hi.
- Proporcionar informació. Orientacions específiques en forma d'informació passiva (instruccions detallades sobre com presentar la sol·licitud i què fer...), però també preguntes freqüents en línia o en directe, vídeos dels responsables de mobilitat i inclusió...
- Activitats clau:
  - Crear el lloc web. Ha de ser molt interactiu, contenir vídeos, blocs, xat amb ambaixadors i personal, directrius, entrevistes...
  - Generar un qüestionari que els ajudi a veure a qui han d'acudir per obtenir informació o quina institució podria satisfer les seves necessitats...
  - Construir una xarxa d'ambaixadors disposats a compartir les seves experiències i col·laborar.
- Persones i departaments clau involucrats:
  - Departaments d'IT.
  - Personal (responsables de mobilitat i inclusió, departaments internacionals...).
  - Assessors d'agents de mobilitat.
  - Estudiants que han fet mobilitat.
  - Associacions dels estudiants.
- Recursos clau:
  - Treballadors de les oficines de relacions internacionals.
  - Estudiants.
  - Diners.
  - Gestió de llocs web.
  - Coneixement de les tendències de les xarxes socials entre els estudiants.
- Coses a evitar:
  - Crear un canal nou des de zero.
  - No gestionar (actualitzar) el lloc web.
  - Fer que el lloc web sigui lent, poc clar i amb informació sense sentit.
- Com seria l'èxit de la idea?
  - Molts vídeos diferents.
  - Moltes visites al lloc web.
  - Persones realment compromeses a ajudar-se les unes a les altres.

- El xat es fa servir molt.
- Un lloc web funcional que té tota la informació i contactes de suport necessaris compartits entre els estudiants.
- Com mesuraries l'impacte de la idea?
  - Més estudiants que intenten superar les barreres en la mobilitat (encara que finalment no aconseguixin fer la mobilitat).
  - Preguntar a les persones com es van informar a l'aplicació i veure l'ús del lloc web.
  - Trànsit del lloc web.
- Com poden IDEM i Unite! donar suport a la idea?
  - Suport financer.
  - Associació compromesa.
  - Contactar amb els estudiants que poden donar el seu testimoni.
  - Compartir recursos entre les universitats.
  - Comercialitzar el lloc web a les institucions i altres xarxes.
  - Programes de mobilitat específics que s'adaptin millor a les necessitats dels estudiants (mobilitat virtual o mixta).
  - Proporcionar altres activitats d'internacionalització (per exemple, internacionalització a casa o participar en activitats com aquest bootcamp) per a estudiants que optin per no fer una mobilitat.
  - Usant el metacampus.

Prototip 3: Donar suport i millorar la participació dels estudiants en activitats extra curriculars per fomentar la socialització i el contacte amb altres estudiants.

Desafiament: Superar la solitud (per exemple, por de sentir-se sol, lluita per la interacció, por de ser rebutjat).

L'últim estat d'un canvas d'idees amb post-its sobre com superar la solitud

Descripció de la idea:

Les universitats han de treballar per millorar el benestar dels estudiants, especialment quan consideren i, eventualment, s'embarquen en programes de mobilitat, creant una xarxa de tutoria formada per estudiants que tornen d'una mobilitat.

Els estudiants que realitzen programes de mobilitat poden tenir molts dubtes, por i sentiments per superar. Un és la soledat: durant els períodes d'estudi, els estudiants estan

sols, però quan acaba el període d'aprenentatge se senten sols i aquest sentiment es pot tornar paralitzant.

El primer pas a fer és acostar-se als estudiants amb aquestes necessitats per poder-los donar suport: la majoria prefereix no ser identificats per la resta del grup i aquest és un dels problemes més difícils de superar.

Per a aquest desafiament, el grup està pensant a desenvolupar una pàgina web amb algun formulari de sol·licitud/enquesta on els estudiants puguin virtualment posar-se en contacte amb la universitat, expressant les seves necessitats o sentiments. En aquest espai virtual sense interacció, per evitar-ne la identificació. També un correu electrònic de contacte per a aquests temes és una altra manera de comunicar-se amb la universitat/oficina d'inclusió.

Activitats clau:

Programa de tutoria per a estudiants:

Un programa d'aquest tipus ajudaria a la integració dels estudiants a la universitat d'acollida, brindant-los estratègies per superar la seva soledat. Els mentors són voluntaris, i mai establerts per la universitat o sense agraïment afegit (per exemple amb ECTS addicionals).

Accés a clubs i organitzacions d'estudiants:

Facilitar l'accés als diferents clubs que té la universitat per tal d'exposar els estudiants a la màxima quantitat d'oportunitats possible.

Creació de Clubs IDEM:

Donar suport a la creació de clubs IDEM. Aquests clubs podrien ser promoguts inicialment per la universitat, amb el suport del PTGAS i del PDI. Un cop llançats, aquests clubs seran dirigits i organitzats per estudiants.

Persones i departaments clau involucrats:

Hi ha diferents actors que han de participar en el desenvolupament d'aquesta idea: estudiants locals, personal de mobilitat internacional, responsables d'inclusió, professorat, departaments de comunicació, tutors i mentors.

Recursos clau:

La universitat ha de proporcionar informació sobre programes i clubs de tutoria durant el període de sol·licitud.

Suport financer per al llançament de Clubs IDEM a les respectives universitats.

Coses que cal evitar:

La qüestió principal no és decidir pels estudiants sinó amb ells. També és important no aclaparar els estudiants amb massa responsabilitats i massa compromís de temps. Finalment, hi ha massa regulació que caldria minimitzar.

Com IDEM i UNITE! donen suport a la idea?

Aprofitar els recursos que ja estan disponibles fent ús de les xarxes de tutoria desenvolupades per Unite!

Millorar l'accessibilitat a totes les plataformes.

Treballar per establir una oficina d'inclusió virtual per oferir informació als i per als estudiants i el personal.

Col·laborar en el desenvolupament de Unite! Esquemes de benestar.

Com seria l'èxit?

S'hi inclouen els estudiants i se'ls ofereixen recursos per disminuir el sentiment de soledat i millorar el seu benestar. Aquests també milloren el seu benestar i "probablement" milloren el compromís amb els estudis.

Si la informació és fàcilment accessible i els estudiants tenen un mentor, els sentiments de pertinença poden representar factors crucials per superar les barreres (idioma, comunicació alternativa, barreres físiques).

Com mesuraràs l'impacte d'aquesta idea?

Entrevistes qualitatives durant i després de la mobilitat per detectar sentiments d'inclusió/exclusió. Realitzar un seguiment de la participació als clubs i mesurar les millores mitjançant enquestes qualitatives i quantitatives.

Prototip 4: Empoderament

Desafiament: confiança en un mateix.

L'últim estat d'un canvas d'idees amb post-its sobre tenir confiança

Descripció de la idea

Empoderar els estudiants perquè prenguin decisions sobre mobilitat sense sentir-se exclosos a priori. Empoderar els estudiants que no se senten segurs a l'hora de decidir anar a l'estranger.

Autodeterminació.

Activitats clau

A la institució d'acollida:

- a) Involucrar els estudiants infrarepresentats que van realitzar mobilitat en els darrers anys i demanar-los que comparteixin experiències sobre la superació dels reptes de la mobilitat. Això es pot fer durant un taller o utilitzant diferents canals de comunicació com a grups de suport, xats, esdeveniments institucionals, vídeos, etc.
- b) Treballar en estreta col·laboració amb les oficines de mobilitat, que haurien d'estar preparades per oferir informació detallada i personalitzada a estudiants de diferents grups infrarepresentats. Preneu-vos el temps necessari per escoltar els estudiants i comprendre les seves pors, però també aprendre sobre les seves motivacions i talents.
- c) Treballar per millorar la comunicació escurçant el temps de retroalimentació.

Procés entre institucions:

- a) Bona connexió entre institucions, per ajudar els estudiants a prendre decisions informades.
- b) Facilitar els processos d'acord d'aprenentatge.
- c) Connectar els estudiants amb les institucions d'acolliment i les emissores per facilitar l'intercanvi d'experiències i impressions.
- d) Desenvolupar diferents tipus de mobilitat per adaptar-se a les necessitats.

Institució d'acolliment:

- a) Programes d'acolliment amb matrícula d'estudiants de col·lectius infrarepresentats o altres estudiants. Una altra possibilitat és l'existència de grups de suport.
- b) Les oficines de mobilitat haurien d'estar preparades per oferir informació específica a estudiants de diferents grups infrarepresentats. També tenir temps per estar amb aquests estudiants, comprendre'n les pors i establir connexió amb els recursos institucionals.
- c) Participació del professorat.

Persones clau i departaments involucrats

- a) Estudiants que van estudiar a l'estranger els anys anteriors.
- b) Estudiants de la institució d'acollida (de grups infrarepresentats o d'altres).
- c) Oficines de mobilitat.
- d) Oficines d'ocupabilitat.
- e) Oficines de suport psicològic.
- f) Altres oficines de suport.
- g) Altres recursos de la institució d'acollida.
- h) Oficines de comunicació de les dues institucions (institució d'origen i acollida).
- i) Alumnes.

j) Facultat.

Recursos clau

- a) Programes de formació específics per al personal.
- b) Estudiants que tornen de mobilitat.
- c) Bona xarxa de comunicació entre totes les parts involucrades en el procés.
- d) Espai per escoltar les motivacions i inquietuds dels estudiants indecisos, per tal de comprendre les necessitats que cal abordar en el procés de presa de decisions.
- e) Espai per a la interacció.
- f) Estudiants d'institucions d'acollida i exalumnes.

Coses a evitar

- a) Llargs temps d'espera per parlar amb algú.
- b) Informació passiva (només a través de llocs web o xarxes socials).
- c) Evitar les generalitzacions.
- d) Esperar que els estudiants ja estiguin convençuts de les eleccions.
- e) Jutjar els altres.
- f) Minimitzar les dificultats que experimenta l'estudiant o ser massa optimista sobre les barreres que cal superar.
- g) Excessiu enfocament a les barreres i no a les possibles solucions o recursos per superar-les.

Com seria l'èxit?

- a) Les persones se senten empoderades i capaces de prendre decisions informades.
- b) Un sentit d'autodeterminació entre els estudiants infrarepresentats.
- c) Oferir diferents programes d'intercanvi per tal d'adequar-se a diferents necessitats i realitats.
- d) Més estudiants infrarepresentats viatgen a l'estranger.
- e) Els estudiants se senten més reconeguts i tinguts en compte a la difusió dels programes de mobilitat.
- f) Incrementar el benestar i la confiança entre els grups objectiu dels estudiants.

Com mesuraràs l'impacte d'aquesta idea?

- a) Comparar el nombre de persones que realment estaven disposades a fer mobilitat abans i després de la mobilitat.
- b) Qüestionaris i recollida de dades.
- c) Nombre d'estudiants en mobilitat.
- d) Respondre enquestes a principis d'any i després de la data de sol·licitud per estudiar a l'estranger, per tal de veure l'impacte de les mesures implementades en relació amb les pors, l'ansietat i els dubtes dels estudiants infrarepresentats en els programes de mobilitat.

- e) Nombre d'estudiants involucrats en activitats de suport (p. ex. tutories, grups per compartir experiències, alumni, etc.).

Com poden IDEM i Unite! donar suport a aquesta idea?

- a) Proporcionar espais/plataforma entre exalumnes i estudiants dels grups objectiu.
- b) Recollir històries en un espai visible.
- c) Capacitació del personal i docents.
- d) Fomentar l'organització de tallers.
- e) Impulsar estratègies de comunicació o màrqueting a Unite! o dins de cada soci d'IDEM. Utilitzar IDEM com a consultor.
- f) Intercanvi obligatori en programes acadèmics dins de Unite!

Prototip 5: Els estudiants encoratgen els estudiants

Desafiament: No demanar ajuda

Barrera a superar: acostar-se per escoltar i rebre suport dels companys. El desafiament a explorar aquí es pot titular “No demanar ajuda”

S’animarà i motivarà els estudiants a explorar opcions de mobilitat escoltant les experiències dels companys.

Aquesta fase de contacte preliminar necessita la facilitació i l'estímul de les estructures universitàries, és a dir, responsables de mobilitat i/o inclusió que ajudin a organitzar aquestes reunions.

L'últim estat d'un canvas d'idees amb post-its sobre no demanar ajuda

Activitats clau:

Compartir experiències de mobilitat a través de vídeos, informes, fotografies i publicacions breus a blocs, entrades, etc. El viatge també es pot publicar i compartir

diàriament, abans, durant i després de la mobilitat. L'objectiu és ser tan eficient com sigui possible per compartir bones i males experiències concretes.

Organitzar esdeveniments socials com festes, esdeveniments de pizza, etc. La idea és organitzar esdeveniments orientats a companys i sense barreres. L'objectiu és promoure el temps compartit entre els estudiants per establir el diàleg i les connexions personals.

Organitzar fòrums, conferències i altres esdeveniments oficials dedicats a la mobilitat dels estudiants infrarepresentats. L'objectiu és promoure i facilitar el contacte entre els estudiants, participant activament els estudiants que tornen a la promoció de les seves experiències compartint públicament les seves impressions, suggeriments i aprenentatges.

La promoció i la difusió de la informació és crucial. Pensar en la manera de compartir informació també és fonamental. No només gràcies a les xarxes socials, sinó també a través del correu electrònic i els cartells, i assegurar-se de no deixar aïllats els estudiants que no utilitzen les "xarxes estàndard".

També es pot imaginar la formació: per al personal i els professors, però també per formar formadors, amb l'objectiu d'empoderar els estudiants.

Persones i departaments clau implicats

Estudiants ambaixadors: és a dir, estudiants que tornen d'experiències de mobilitat.

Associacions i/o Clubs d'Estudiants.

Responsables de Mobilitat/Oficina d'Inclusió.

Personal de la facultat.

Oficines de Benvinguda/Acollida.

Per descomptat, l'oficina de mobilitat o l'oficina de relacions internacionals ha d'estar inclosa en el procés. Complementàriament, les oficines d'inclusió, si n'hi ha, també hi han de participar. Els estudiants ambaixadors (aquells que ja van fer l'intercanvi de mobilitat) i altres associacions o clubs d'estudiants són imprescindibles per al grup de participants. A més, el PTGAS i el PDI, quan estiguin motivats, han de ser inclosos com a taulells de recepció a la universitat d'acollida.

Recursos clau

Per a la realització d'aquestes activitats calen recursos. Novament, aquests exemples d'activitats no es poden fer sense la participació de l'oficina de mobilitat o de relacions internacionals i dels estudiants en mobilitat o que hagin finalitzat la mobilitat. Les reflexions entre estudiants i personal són necessàries. Segurament la diversitat d'estudiants aporta més experiències perquè són especialistes en les necessitats pròpies. La definició/creació de mentories pot ser interessant per acompanyar els estudiants en

mobilitat si cal. Un mentor necessita formació i objectius, potser es pot definir un full de ruta.

De la universitat local, un lloc web dedicat a IDEM i l'aliança Unite! poden ser útils per connectar els estudiants i assenyalar recursos importants dins la xarxa d'universitats. Les universitats haurien de proporcionar suport financer, així com sales per facilitar les trobades i les reunions d'estudiants.

Què evitar per tenir èxit amb aquesta idea

- Enfocament superior.
- Suficients recursos assignats.
- No culpar els estudiants per no involucrar-se en programes d'intercanvi.

Com seria l'èxit d'aquesta idea?

- Animar els estudiants a comprendre per què creuen que no poden participar en un programa de mobilitat.
- Tenir sempre en compte les necessitats dels estudiants.
- Involucrar els estudiants en el procés de selecció, preparació i execució de la mobilitat amb l'ajuda de la comunitat universitària.
- Crear associacions o clubs d'estudiants centrats a promoure el contacte entre estudiants en mobilitat i estudiants interessats.
- Millorar la comunicació fent-la més accessible i inclusiva.

Com mesuraràs l'impacte d'aquesta idea?

L'impacte d'aquesta idea es podria mesurar estadísticament comptant quants tallers, esdeveniments, visites al lloc web, estudiants involucrats, universitats involucrades, tipus d'intercanvis, durada dels intercanvis, etc.

Més en relació amb la idea actual, però potser el més difícil de mesurar és el nombre d'estudiants que demanen ajuda sense un pla preexistent de mobilitat. La metodologia per obtenir aquesta informació pot ser mitjançant qüestionaris o entrevistes (més llargues) o fins i tot enquestes. L'èxit d'aquesta acció podria mesurar-se en comptabilitzar cada cop més estudiants infrarepresentats demanant ajuda a les diferents oficines i a altres estudiants.

Com poden IDEM i Unite! donar suport a aquesta idea?

Per donar suport a aquesta idea, IDEM i Unite! es poden utilitzar per ajudar a compartir recursos entre universitats capitalitzant i compartint històries d'intercanvis d'estudiants. Per això, cal suport del lloc web juntament amb la creació d'un dipòsit digital de recursos dedicat. Unite! també pot ajudar a promoure a tota l'aliança esdeveniments organitzats localment, fomentant l'organització i promoció de tallers, augmentant la comunicació i facilitant la comunicació entre els responsables de mobilitat internacional i els membres

del professorat. Gestionar preguntes freqüents i oferir suport financer i organitzar esdeveniments.

Comentaris dels participants

Obtenir comentaris ràpids dels participants va ser important per a l'organització. Per fer-ho utilitzem l'eina "Retrospectiva", a través de la qual es va convidar els participants a brindar els seus comentaris i impressions escrites en notes post-it en un panell sota les categories: i) Què va sortir bé? ii) Què no va sortir tan bé? iii) Com em vaig sentir? iv) Idees per al futur.

La retroalimentació ràpida no substitueix les impressions més reflectides que es recopilaran mitjançant una enquesta formal, però ajuda el grup a construir i compartir una idea comuna de la impressió que l'activitat ha causat en els participants.

Què va sortir bé?	Què no va sortir tan bé?
<p>Fàcil comunicació entre persones</p> <p>Necessitem centrar-nos en solucions específiques per a problemes específics.</p> <p>Exercicis pràctics</p> <p>empatia</p> <p>tot</p> <p>molta energia i idees</p> <p>moltes idees diferents</p> <p>exercicis i activitats energitzants</p> <p>molta participació de tots</p> <p>dinàmic</p> <p>col·laboració entre personal - professors - estudiants</p> <p>descobrir la diversitat</p> <p>alguns tallers interessants</p> <p>organització</p> <p>No tan abstracte, anant a idees pràctiques.</p> <p>Sessió de "Mira'm" (experiència de discapacitat visual) el primer dia</p> <p>Em vaig sentir segur per explicar les meves idees.</p> <p>Bona gent</p>	<p>Més dies de bootcamp</p> <p>De vegades vam perdre l'enfocament d'autoexclusió.</p> <p>La connexió amb la mobilitat no sempre és clara.</p> <p>Algunes activitats del segon dia van perdre l'enfocament a l'objectiu.</p> <p>Les necessitats individuals dels estudiants no es van tenir molt en compte a totes les sessions.</p> <p>Contradicció: vam acordar no obligar ningú a participar-hi i després vas dir que tots havien de tenir un paper en l'actuació. Això va provocar ansietat, malestar i estrès.</p> <p>Esgotador</p> <p>Tallers no completament inclusius per a persones amb discapacitat</p> <p>manca de temps per organitzar les idees d'una manera més formal</p> <p>ritme massa ràpid (problemes per seguir el ritme)</p>

<p>encantador grup de persones obertura dels estudiants (GUAU!!) els facilitadors van ser bons súper compromís ambient molt còmode (puc ser jo mateix lliurement) interacció oberta i segura discussions crítiques descobrir la diversitat moltes idees concretes que es poden implementar Gran feina! Taller de dimecres realment planejar com implementar idees gran esmorzar, dinar i còctel l'ambient era realment enriquidor</p>	<p>massa feina en experiències personals i emocions... menys temps per resoldre (hauria estat genial tenir més temps per entrar en detalls sobre com començar). Falten pauses silencioses Podria haver-hi una mica menys de pressió sobre la presentació pública. No hi ha prou temps per pensar i reflexionar sense gel per a refrescos L'activitat d'escalfament de dimecres podria haver estat una mica més curta. Se suposa que tots es poden concentrar durant llargs períodes de temps. Hola! Considereu les persones TDAH, TEA, etc. Proporcioneu més descansos L'actuació va ser exigent i estressant per a molts estudiants que hi van participar.</p>
<p>Com em vaig sentir?</p>	<p>Idees per al futur:</p>
<p>Molta feina per fer ara Comprès Llar segura Em vaig sentir bé socialitzant adequadament per una vegada. Em vaig sentir pertanyent a aquest grup de persones diverses. benvingut De vegades massa emocional Cansat (+1) Més ric Gran equip Una mica perdut i poc, però entusiasmat alhora. Agraït! (+1, +1, +1, +1) Obtenint coneixement ocupat amb un treball significatiu benvingut</p>	<p>més descansos present i sortides IDEM connectades Major ràtio estudiant/personal (més estudiants si és possible) implementar formes més concretes d'abordar els problemes Aire lliure més dies Més sessions com la de "Mira'm" centrant-se en els altres (escoltar...) esdeveniment social de prova analitzar bé els resultats i publicar-los més temps en la discussió sobre la "pròpia universitat" (què important!) "marcar" el format i capacitar els altres perquè ho facin. Donar més temps per a les tasques</p>

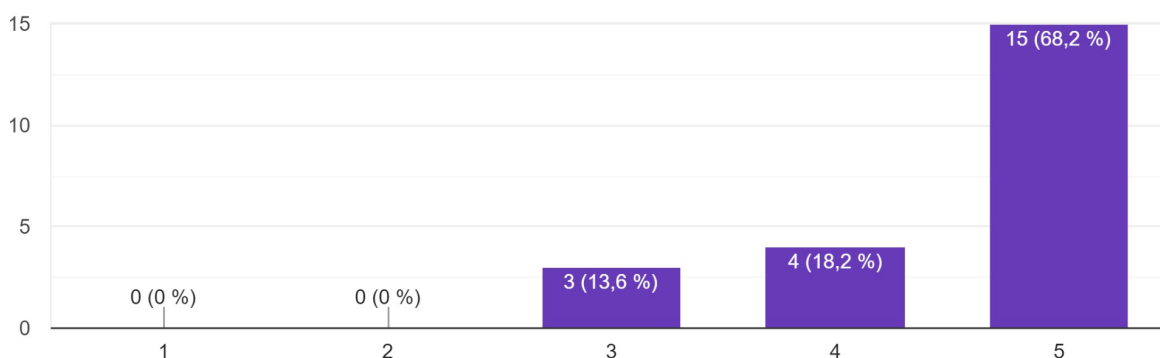
<p>escollat col·laboratiu (imatge d'un cor) Personalment, està bé, però és dolent per a estudiants diversos les necessitats dels quals no van ser considerades: problemes d'audició, TEA, traumes, ansietat, dislèxia. Hauria d'aprendre més sobre aquests i estar interessat a atendre aquests estudiants.</p>	<p>tenir qüestionaris per completar abans del bootcamp, durant i després de la recopilació de dades Assegureu-vos de ser inclusiu i tenir-los en compte (per exemple, subtítols per al panell de discussió). Compartir amb tots els participants els resultats del bootcamp tots podrien quedar-se al mateix hotel</p>
---	--

Enquesta de retroalimentació: Impressions generals sobre el bootcamp

Després d'algunes setmanes es va enviar una enquesta als participants. Aquí teniu un petit informe sobre les respostes rebudes. La impressió general dels participants sobre el bootcamp va ser bona, com es mostra a la figura després de l'enquesta de retroalimentació que es va enviar als participants:

From 1 to 5, please rate your general impression of the Bootcamp experience.

22 respostes

Resultats de valoració del Bootcamp en general pels participants

- El tema de l'autoexclusió era personal i significatiu.
- El bootcamp va abordar qüestions importants i que conviden a la reflexió.
- Els facilitadors van ser encoratjadors i els estudiants van expressar la voluntat de treballar en els temes del bootcamp en el futur.

- Era important crear una atmosfera segura perquè els estudiants compartissin obertament les seves experiències i opinions.
- Les aportacions dels estudiants van ser molt energètiques, compromeses i de ment oberta.
- El programa social (inclòs el còctel networking i el càtering) va tenir una gran acollida.
- El bootcamp va ser desafiant i estressant per a alguns estudiants.
- La preparació i els materials anticipats haurien estat beneficiosos.
- Els inconvenients van ser el calendari ajustat i la manca d'oportunitats de reflexió.

Sobre les activitats específiques:

- La taula rodona va ser informativa, però la qualitat de la veu va ser deficient i no es va tenir en compte els estudiants amb discapacitat auditiva.
- El taller tenia bones tasques, però la manca d'aportacions pedagògiques i de temps per a la reflexió ho va fer difícil per a alguns estudiants.
- El segon dia va ser massa general i no va tenir un fil conductor clar.
- El tercer dia va ser la millor part, amb idees concretes generades i vídeos d'estudiants que van destacar diferents desafiaments.

Conclusions i Recomanacions

L'organització d'un bootcamp en el context de l'IDEM, amb la participació directa d'estudiants infrarepresentats, va ser una forma de capacitar els estudiants per realitzar la mobilitat. Temps després del Bootcamp, IDEM ja ha identificat estudiants que han decidit fer una mobilitat arran de l'experiència, i relaten que el Bootcamp, tant com a moment de connexió com d'experiència curta de mobilitat, els va ajudar a prendre la decisió de fer mobilitat.

Com a resultat del Bootcamp, l'equip d'IDEM ha identificat l'aspecte parelles (peer-to-peer) com un element clau de totes les solucions proposades pels participants. Abordar l'autoexclusió sembla més eficaç a través de diferents tipus d'empoderament entre parells. Aquesta conclusió es va extreure dels resultats tant del bootcamp com de la formació prèvia a Grenoble. El taller sobre presa de decisions també va demostrar que la presa de decisions no és del tot racional, sinó que implica molt de pensament emocional. En aquest sentit, reafirmem la necessitat de treballar junts en els factors d'autoexclusió per superar les autobarreres que els estudiants infrarepresentats es poden imposar a si mateixos en pensar en la mobilitat.

El Bootcamp de Barcelona també va proporcionar alguns coneixements valuosos que contribuiran directament a la preparació del segon Bootcamp, que tindrà lloc a Lisboa el gener del 2024.

Tant el Training com el Bootcamp, els dos principals esdeveniments organitzats per IDEM, es van centrar principalment en la fase preparatòria o orientació. La comunicació inclusiva, la presa de decisions i l'autoexclusió han estat els temes principals del projecte fins ara. Durant la sessió del panell i la cocreació amb els participants es va identificar un altre tema com a molt rellevant també per a la mobilitat d'estudiants infrarepresentats: centrar-se en el que passa durant la mobilitat perquè sigui una experiència realment bona per a tots els participants. En aquest sentit, IDEM està seguint aquest consell i l'equip ja està preparant el següent Bootcamp amb aquest tema com a tema central de discussió.

En finalitzar el Bootcamp l'equip d'IDEM es va adonar que la lliçó més important va ser que ni tan sols érem capaços d'organitzar un esdeveniment inclusiu. Encara que havíem pensat en un esdeveniment inclusiu, ens vam adonar de com estàvem de poc preparats i vam discutir què podríem fer millor en el futur. Aquest descuit, encara que motivat per la millor de les intencions (crear un espai de discussió i intercanvi per millorar l'experiència de mobilitat per a tothom), ens va fer adonar que el nostre paper també comporta una gran responsabilitat i que només la nostra feina activa, l'autoreflexió i el reajustament constant pot contribuir a un canvi efectiu.

La primera acció correctiva que prendrem pel següent Bootcamp a Lisboa serà garantir que s'implementin els principis del *Disseny Universal*. Som molt conscients que el *Disseny Universal* és difícil, o fins i tot impossible: en paraules de [Ronald L. Mace](#): "No estic segur que sigui possible crear alguna cosa que sigui universalment utilitzable. No és que hi hagi una debilitat al terme. Fem servir aquest terme perquè és el que més descriu quin és l'objectiu, cosa amb què la gent pugui viure i costejar-se". L'objectiu d'IDEM és parar atenció als detalls perquè els esdeveniments, els continguts i, en darrera instància la mobilitat, siguin accessibles al màxim nombre d'estudiants.